

ÆTT OG ANNET

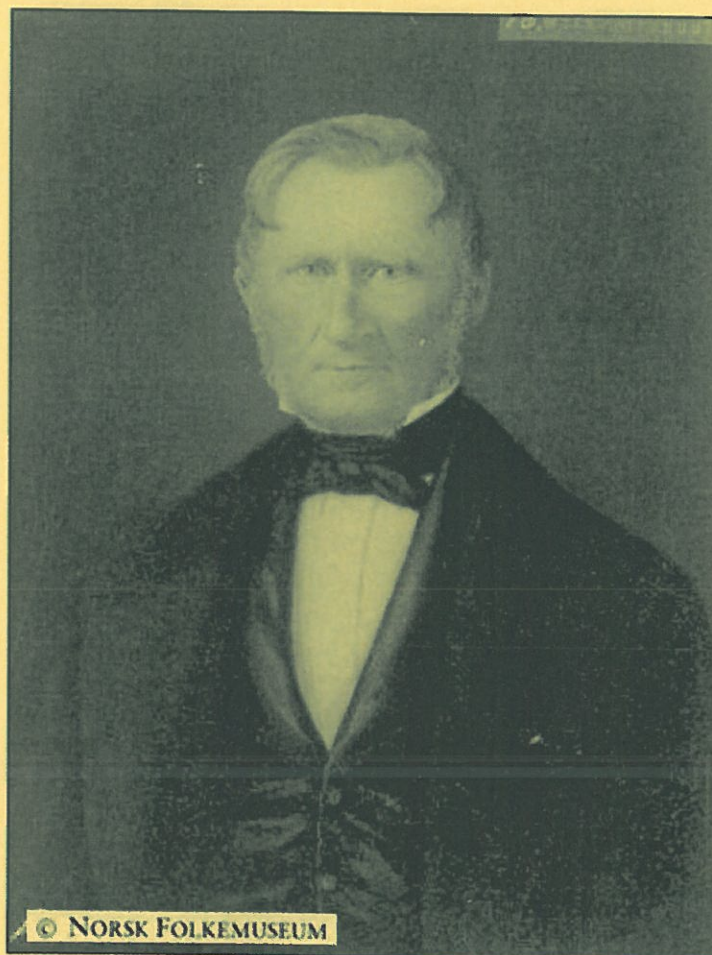
Løssalg kr 15,-

Årgang 28 Utgave 74

Grenland Ættehistorielag

Oktober 2007

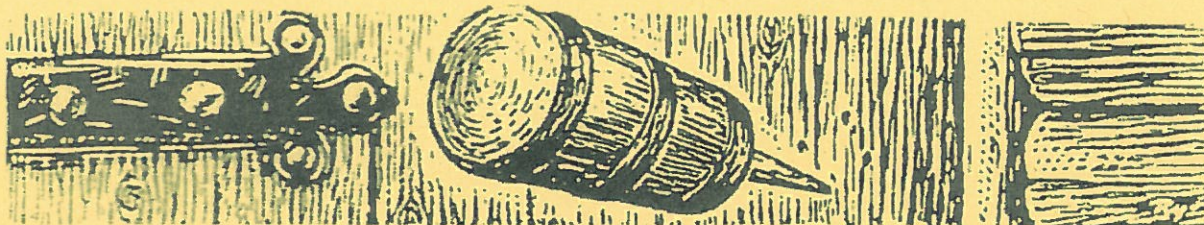
GASMANN – en gammel svensk bergmannsslekt med stor spredning ved norske jernverk

Del 2 av en artikkel av Oddbjørn Johannessen

Innhold:

Side 2–3	Budstikka nr. 3–2007	Redaktøren
Side 4–11	Gasmann—En gammel svensk bergmannsslekt med stor spredning ved norske jernverk, del 2	Oddbjørn Johannessen
Side 12–13	Slektsforskerdagen 2007	Redaktøren
Side 14	Invitasjon til julebord	Redaktøren
Side 15	På tur i Gjerpen med Lynn W. Aas på hans 86-års dag	Gard Strøm
Side 16	Invitasjon til medlemsmøte	Redaktøren

Budstikka nr. 3—2007

Redaksjonen:

Redaksjonen består av Terje Rehn Holm-Johnsen som også er ansvarlig redaktør og Jan Christensen. Dersom du vil ha en artikkel til Ætt og Annet, tar du kontakt med en av oss.

Terje nås på 35 56 62 65 eller epost porsgrunn@online.no.

Jan finner du på 35 52 47 08 eller på epost jan@slekt.org.

Dere kan også sende epost til grenland@grenlandslekt.no.

Frister for artikler er:

1. februar - 1. mai - 1. september

Redaksjonen tar ingen ansvar for innholdet og konklusjoner i artikler trykket i Ætt og Annet.

Vil du komme i kontakt med oss?

Dersom du er slektsforsker, men ikke er medlem hos oss, ELLER dersom du kjenner noen som driver slektsforskning, så ta kontakt med oss.

Du når oss på flere måter:

EPOST:

grenland@grenlandslekt.no

HJEMMESIDE:

www.grenlandslekt.no

POSTADRESSE:

Grenland Ættehistorielag

Postboks 169

3901 Porsgrunn

KONTONUMMER:

Postgironummer 0540 08 73048

KONTINGENT:

Enkeltperson kr. 100/år. Ektepar kr 120/år. Personer i Norden kr 150/år. Personer utenfor Norden kr 180/år.

Turer:

Det er kommet ønske om å ta turer til de forskjellige arkivene her i landet. For eksempel Statsarkivet på Kongsberg, Riksarkivet i Oslo, Byarkivet i Oslo, Aust-Agder arkivet og lignende.

Dersom det er medlemmer som vil være med, så kan dere ta kontakt med Harald V. Eikland i styret.

Harald kan dere nå på telefon 41 91 56 76.

Utvidete møter høsten 2007

Det er blitt etterlyst tema for våre utvidede møter. Derfor har vi bestemt oss for å ha presentasjon av ulike dataprogrammer for slektsforskning.

På det utvidede møtet 16. oktober skal Tore Granly presentere Embla. 20. november skal Terje Holm-Johnsen presentere Brother's Keeper.

Dette blir bare en introduksjon for nybegynnere, eller for de som vurderer å skifte program. Selve introduksjonen vil vare rundt 30 minutter.

Våren 2008 vil vi forsøke å få presentert TMG.

E-post

For å nå våre medlemmer lettere, har vi ønske om å få opprettet en e-post liste. Vi kommer til å bruke lista ved informasjon om møter, eller endringer i disse.

Dersom du vil være med i en slik e-post liste så sender du en e-post til kasserer@grenlandslekt.no

E-post listen vil ikke bli misbrukt til reklame eller annet, men er kun et tilbud til dere som medlemmer til å motta informasjon fra oss på en rask, enklere og billigere måte.

Møteplan høsten 2007

4. sept.	Byttemøte på Porsgrunn bibliotek	Vakter: Terje, Harald og Kari
18. sept.	Byttemøte på Porsgrunn bibliotek	Vakter: Kersti, Jørn og Tore
25. sept.	Medlemsmøte på Eidanger Menighetshus, se side 20	
2. oktober	Byttemøte på Porsgrunn bibliotek	Vakter: Audhild, Thor og Tor
16. oktober	Byttemøte på Porsgrunn bibliotek (utvidet)	Vakter: Terje, Harald og Kari
30. oktober	Byttemøte på Porsgrunn bibliotek	Vakter: Kersti, Jørn og Tore
6. november	Medlemsmøte i GS bankens lokaler i Skien, mer informasjon i neste nummer.	
20. november	Byttemøte på Porsgrunn bibliotek (utvidet)	Vakter: Audhild Thor og Tor
24. november	Julebord. Sett av dagen. Mer informasjon i neste nummer.	
4. desember	Byttemøte på Porsgrunn bibliotek	Vakter: Terje, Harald og Kari

Alle bibliotekmøter er fra kl 17 – 19. De utvidede møtene fortsetter i andre etasje frem mot kl 21.

Jubileumsredaksjon

I juni 2008 fyller laget 35 år. I den forbindelse planlegger vi et større jubileumsnummer. I den forbindelse er det satt ned en jubileumsredaksjon. Deltagere her er: Terje Rehn Holm-Johnsen, Thor Wølner Gundersen, Jan Christensen og Torbjørn Aasetre. Kontakt oss dersom dere har stoff til dette nummeret.

Har dere meldt adresseforandring?

Send adresseendring til sekretær eller kasserer umiddelbart. Dermed unngår vi merkostnader eller i verste fall det faktum at du ikke får medlemsbladet til tida.

Nye medlemmer:

Sjur Høgberg---Husøysund

Nytt til laget:

Den glemte skriften---Knut Johannessen

Vi er veldig interessert i å få innspill på ting vi kan kjøpe inn.

Blader, CD'er og bøker til salgs!

Alle tidligere nummer av Ætt og Annet er til salgs. Det er opptrykk av de tidligere numrene og koster 15 kr per blad. Det gis imidlertid rabatter ved kjøp av mange blad.

Jubileumsboka Ætt og Annet 2003 som vi ga ut i 2003, selges nå for kr. 100/stk.

Vi har en rekke CD'er til salgs.

CD1 inneholder skolehistorie fra Gjerpen,

CD2 inneholder dokumenter knyttet til Gjemso Kloster i Skien,

CD3 er militære ruller fra Telemark.

CD4 er ikke til salgs.

CD5 er Presteattester fra Bø og Lunde,

CD6 er Presteattester fra Bamble,

CD7a/b er Presteattester fra Skien.

CD8 er Presteattester fra Gjerpen, Siljan og Sauherad,

CD9 er Presteattester fra Eidanger,

CD10 er avskriftene av Gjerpen kirkebok samt skifter (også endel annet "fyllstoff" – disse har tidligere vært solgt på disketter).

CD11 er Presteattester fra Porsgrunn og Siljan.

Ta kontakt med kasserer eller sekretæren. Når det gjelder kjøp av CD kan dere også kontakte Jan Christensen direkte. Dere når han på 35 52 47 08. Bestillinger kan også skje via grenland@grenlandslekt.no.

Lederen har ordet

Velkommen tilbake til oss nå i høst. Vi har hatt en relativt rolig sommer i redaksjonen. Derfor er det ikke mer enn en hoved-artikkel i høstens blad. Tilgangen til stoff er ikke stor, og jeg vil derfor åpne med nok en gang å oppfordre dere om å komme med små og større artikler.

Til våren skal vi lage et jubileumsnummer og vi trenger da en del artikler. Artiklene bør nødvendigvis ikke være store. Så kom med det dere har, smått som stort, og send til en av oss i redaksjonen. Et annet sted her i budstikka ser du også hvem som er i jubileumsredaksjonen.

Turen til Nauen i august ble avlyst grunnet for få påmeldte. Det er leit, jeg tror turen kunne gitt mye bra informasjon om Vestfoldslekter, men også ville vi fått en del ideer om drift av laget fremover.

I den siste tiden har vi vært i møter med flere angående en fremtidig lokalisasjon av foreningen i fremtiden. Som dere vet så har vi kontaktet Porsgrunn og Skien kommuner samt Telemark museum. Thor W. Gundersen og undertegnede var i møte med Telemark museum tidligere i høst. Der er vi i en dialog, men vi har ingen konkrete tilbud. Vi kommer selvfølgelig tilbake til dette når vi har noe mer konkret.

Det har vært stille med filming i år. En av årsakene til dette er at Per Stian flyttet av gårde. Det ble allikevel satt ned en filmingsgruppe som skulle ta tak i dette videre. I høst fikk vi et brev hvor det blir informert om at Statsarkivet i Kongsberg holder stengt lørdager fremover, trolig helt frem mot jul. For de fleste av oss blir det derfor vanskelig å drive med filming, siden vi er i fast arbeid. Vi vil allikevel forsøke noe filming, da helst mot de frie menighetene i distriktet. Vi kommer til å ta kontakt med dem med tilbud om filming av deres "kirkebøker". Dermed får de også en arbeidskopi på CD mens vi får fatt på viktige kilder i vår videre granskning. Fortsatt god høst.

Terje Rehn Holm-Johnsen

Av Oddbjørn Johannessen

II2f. Peter Hansen Gasmann, døpt 27/7 1683 i Silvberg, død 1754 i Gjerpen; gift med Maren Christensdtr. Peter Hansen Gasmann var den første masmesteren ved Egelands verk (fra 1709) – en stilling han blir i til han ca. 1720 flytter til Gjerpen. De første årene der ser det ut til at han er stiger ved Fossum verk. I hvert fall er han det i 1730. I slutten av 1730-årene må han ha gått inn i masmesterstillingen ved verket. I begynnelsen av 1740-årene ser det ut til at han og sønnen Christian bytter litt på jobben, men i siste del av tiåret er Peter Gasmann igjen masmester. I 1742 er han, jf. en bevart korrespondanse mellom Christian Gasmann og ledelsen ved grevskapet Laurvigen/Fritzøe verk på utlån som masmester ved Fritzøe (Fritzøes egen masmester var syk og arbeidsudyktig).

III2f-1. (Peter) Christian Petersen Gasmann, f. ca. 1702 (uvisst hvor), død 1790 i Gjerpen; gift 1736 med Karen Aslachsdr. Bratsberg, f. 1714 i Gjerpen. Det er bevart en del korrespondanse fra 1740-årene mellom Christian Petersen Gasmann og ledelsen ved Fritzøe verk og grevskapet, som kaster lys over hans karriere. Han forteller selv i flere brev at han i noen år (det må ha vært før han giftet seg) oppholdt seg ved flere svenske jernverk, og at han avla masmestereksamen i Falun. Ved denne eksamen ble også ferdigheter i masovnsbygging testet. Han presenterer sin CV bl.a. for grev Ferdinand Anthon Danneskiold-Laurvigen i et brev datert 22/2 1749, der han gir klart uttrykk for at han – etter egen vurdering – er den best kompetente masovnsspesialisten i

Norge: «...fra min Ungdom af har (ieg) Apliceret mig til dend Videnskab, som Berg og Jern-Werches Rætte drift udfordrer, Hvoraf følger at ieg har lagt mig efter at Kiende Ertz og malmers Natur og Godhed (...). Og da ieg derefter og derpaa hade Reyst. Arbeydet og Frequenteret det Gandske Svendsche Riigets BergsLauger igiennem, og desuden til Fahlung i BergsColega udstod min Examen, og til Sist udj de Wermelandsche under Bergmester Nathanael Echmanz District og (...) for mange Proprietarie og Werchs Patroner til Deres fornøjelse og Profit beviiste min Capacite førend ieg nogensinde igien begaf mig Hiem til mit Fædrene og Faders Land». Hensikten hans er å bli tilsatt som masmester ved Fritzøe verk. Denne ambisjonen kan virke noe underlig, siden han på det tidspunktet hadde hånd om både masmesterstillingen (som han delte noe med faren) ved Fossum verk og stillingen som forvalter ved verket. Han fikk aldri ansettelse ved Fritzøe, men han sa likevel opp frivillig ved Fossum i 1745 (med god sluttattest fra Løvenskjold). Han må ha sett på seg selv som en gründer, for han påtok seg så jobben med å prøve å stable det nedlagte Repshus-verket i Eidskog på beina, samtidig som han tok imot masmesterjobben ved Odals verk. Det første prosjektet var mislykket, men i Odal gjorde han jobben så bra at han ble utstyrt med «sluttpakke». I 1747 skiftet han beite på nytt og var et par år masmester ved Eidsfoss verk, før han i 1749 dro til Moss for å bestyre masovnen der. I Lauritz Opstads bok om Moss verk kan vi finne en artig historie om da Oberst Kaarbøll 23/8 1749 innkalte masmester

Egeland Verft, Aust-Agder

Christian Gasmann og formermester Hans Jørgen Bartz til Akershus festning «for å besiktige en del sprungne og ikke sprungne kanoner, som de så fordommer uten forskjell i en meget kyndig avfattet besiktigelsesattest». Han var i Moss i hvert fall til 1756. Deretter vendte han tilbake til Gjerpen, men ikke til Fossum verk. Han ble i stedet prokurator, beskikket av amtet – uten å ha avlagt juridisk eksamen. Christian Gasmanns ærgjerrighet – og åpenbare dyktighet – ser ut til å ha lagt grunnlaget for en betydelig sosial klatring blant en del av etterkommerne.

IV2f-1a. Hans Christiansen Gasmann, født i Gjerpen 1736, død etter 1801; gift 1766 i Hurum med Elen Olsdr. Hans var smed – først i Strømm/Svelvik, senere i Holmestrand.

V2f-1a1 Anna Karina Christiansdr. Gasmann, døpt i Strømm, Vestfold 30/11 1769, gift med Bent Børresen, født ca. 1768. Bosatt i Holmestrand i 1801. Bent er da styrmann.

V2f-1a2. Martha Hansdr. Gasmann, døpt i Strømm 28/6 1772.

V2f-1a3. Elen Mathea Hansdr. Gasmann, døpt i Strømm 23/2 1774.

IV2f-1b. Niels Christiansen Gasmann, døpt i Gjerpen Invoc 1738, død 1738.

IV2f-1c. Peter Christiansen Gasmann, døpt i Gjerpen Lætare 1739, død samme sted 1827; gift 1) 1761 i Skien med Karen Malene Hartvigsdr., gift 2) 1803 i Gjerpen med Margrethe Christophersdr., død 1828. Rundt 1770 må Peter Gasmann ha flyttet til Skien. Han gifter seg der, og ved Ekstraskatten i 1764 finner vi Peter Gasmann og hustru Karen Malene i Skien med tjenestefolkene Lorentz Katzenberg og Margrethe Mortensdr. Rundt 20 år senere befinner Peter Gasmann seg fremdeles i Skien, for i Skien Magistratprotokoll nr. 4 (1783) er han nevnt i oversikten over "hvor enhver af Byens Indvaanere med Deres Familier erholde Sæde i den(ne) nye Kirke": "No. 2 Bernt Wettergreen, Flom, Cudrio, Levin Hans Levordsen, Peter Gasmann og Johan Hond: Moss". Dette tyder vel på at han må ha nytt en viss anseelse i byen. Hva slags yrke han hadde, er likevel et lite mysterium. En amerikansk Gasmann-etterkommer (Minnie Gasmann) skriver imidlertid at han var "engineer and blacksmith", og det høres rimelig ut (også brødrene Hans og Aslach var smeder). Vi kan tenke oss at han har drevet egen smie i Skien – og kanskje et lite "mekanisk verksted", og dermed altså vært selvstendig næringsdrivende. På et eller annet tidspunkt må det likevel ha skjedd noe i hans liv som fikk ham til å flytte hjem til Gjerpen. Der finner vi ham nemlig i ft. 1801 på gården Nordre Foss, i den yngre brorens, prokurator Niels Egidius Gasmanns husholdning. Han er da 62 år og "Enkemand 1ste Gang", og han er ikke oppført med noe yrke, men "har ophold af huusbonden".

V2f-1b1. Pernille Petersdr. Gasmann, døpt i Skien 16/1 1761 (født før foreldrene giftet seg). Konfirmert 1787 i Gjerpen. Gift 1789 i Gjerpen med Isaac Jensen – i 1801 husmann m/jord under Nordre Foss i Gjerpen. Pernille fikk et barn utenfor ekteskap i 1782. Utlagt barnefar var Joachim Schweder, bror til den andre kona til Pernilles fetter, Niels Egidius Gasmann.

V2f-1b2. Karen Petersdr. Gasmann, døpt i Skien 12/4 1763.

V2f-1b3. Inger Johanne Petersdr. Gasmann, døpt i Skien 13/8 1765; gift med Peder Olsen. De bor i 1801 i Fredriksvern, der Peder er tømmermann.

V2f-1b4. Hartvig Christian Petersen Gasmann, døpt i Skien 6/11 1769.

V2f-1b5. Maren Margrethe Petersdr. Gasmann, døpt i Skien 27/8 1772.

V2f-1b6. Karen Malene Petersdr. Gasmann, døpt i Skien 10/5 1776, død i Gjerpen 1866; gift 1797 med Engelbert Sørensen (ca. 1769-1836). I 1801 er de bosatt på en plass under Søndre Fossum og Engelbert er gruvearbeider ved Fossum verk.

V2f-1b7. Petter Christian Petersen Gasmann, døpt i Skien 18/2 1778.

V2f-1b8. Petter Petersen Gasmann, døpt i Skien 8/6 1779, død 1780.

V2f-1b9. Petter Petersen Gasmann, døpt i Skien 14/8 1783.

I tillegg fikk Peter Christiansen Gasmann ei datter utenfor ekteskap med Ragnhild Olsdr.:

V2f-1b10. Pernille Petersdr. Gasmann, døpt i Gjerpen 6/7 1800. Registrert utflyttet fra Gjerpen, 25 ½ år gammel, til Fredrikshald 1/10 1825.

Minnie Gasmann skriver i sin "Notebook" at to av Peter Gasmanns sønner reiste til sjøs og deltok i "The Revolutionary War". Dette har foreløpig ikke latt seg verifisere v.hj.a. andre kilder.

IV2f-1d. Aslach Christiansen Gasmann, døpt i Gjerpen 10. trin. 1741; gift 1776 i Ytre Holmedal (S&F) med Anna Dorthea Meidell, død i Bergen 1787. Flyttet til Kongsberg ca. 1763 og var først smed, senere hauer ved sølvverket. Flyttet til Sordalen (Saurdalen) i Ytre Holmedal i Sogn og Fjordane og overtok/etablerte Sordal jernverk i 1773 sammen med en bøkermester Reinertsen. Reinertsen hadde tidligere vært inne på eiersiden ved Grimelid kobberverk som lå i nærheten. I A. T. Gloersens bok Slægten Meidell i Norge og Danmark med nærstaaende Linjer (Kr.a. 1900) finner vi følgende: «Aslak Gasmann slog sig i 1773 sammen med

Bødker Bernt Reinertsen i Bergen om Anlæg af det saakaldte Sordalens Jernverk i Ytre Holmedal (...). Aslak Gasmann var Medeier i Verket og dets bergkyndige Bestyrer; men det vilde ikke lonne sig, specielt voldte Smeltningen megen vanskelighed, hvorfor Gasmann efter faa Aars Forløb som økonomisk ruineret maatte forlade Stedet og overlade sin Part til Reinertsen». Også Reinertsen måtte imidlertid gi opp. Videre jf. Gløersen: «I sin ødelagte Forfatning tyede Aslak Gasmann med Kone og Barn til Bergen, hvor han i Sandvigen maatte arbeide som Smed, men foretog oftere Ture for at søge efter Metalanvisninger». Han skal visstnok ha seilt oppover og nedover langs Vestlands-kysten på skjerpetokter, og det antas at han kan ha forlist og druknet på en slik tur. Begravelsen hans er i hvert fall ikke å finne i noen aktuelle kirkebøker.

V2f-1d1. Karen Sophia Aslaksdtr. Gasmann, døpt 10/6 1776 i Y. Holmedal, død på Skivenæs i Hyllestad 1860; gift med Anders Olsen Skivenæs.

V2f-1d2. Maria Dorothea Aslaksdtr. Gasmann, døpt i Bergen 2/6 1779, død på Stubseidet i Askvoll 1847; gift med Berthel Rasmussen Stubseidet.

IV2f-1e. Isaach Christiansen Gasmann, døpt i Gjerpen 2. trin. 1743. Ugift. Konfirmert i Gjerpen i 1761, nevnt som fadder samme sted 1762, 1763 og 1769. J. A. Schneider nevner i sine beretninger fra det gamle Skien (bind III) en "underfoged J. Gasman" (omtalt i en kilde 6/8 1770). Det prinsipielle skillet mellom "I" og "J" eksisterte ikke på 1700-tallet. Jeg vil derfor gå ut fra at det der er snakk om Isaach Gasmann.

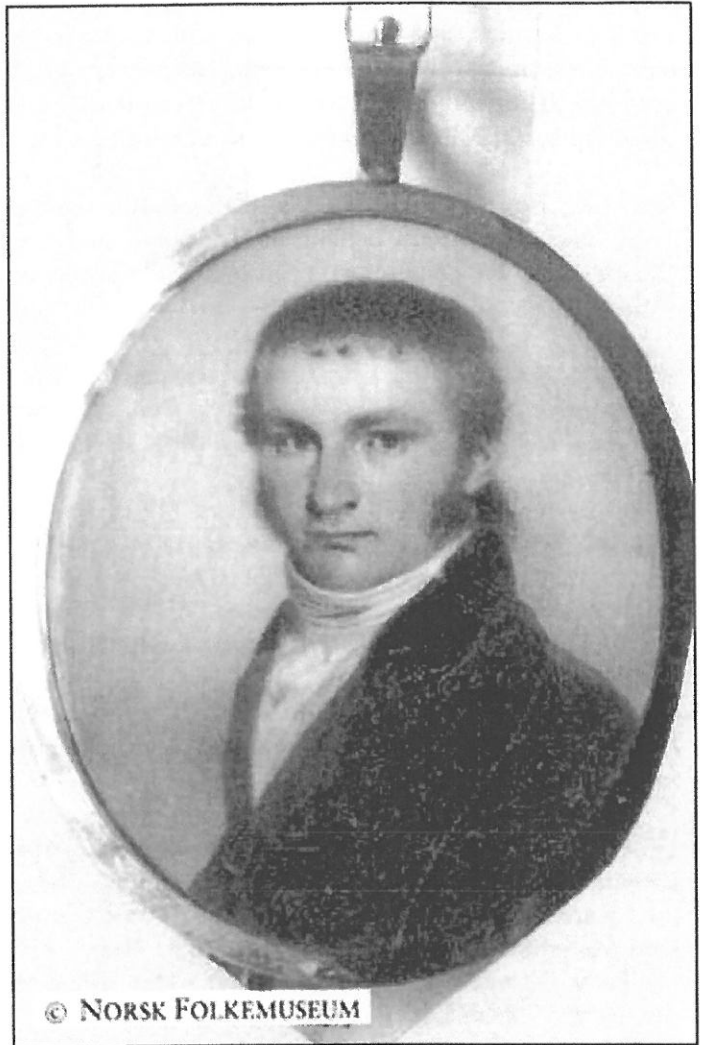
IV2f-1f. Margrethe Christiansdtr. Gasmann, døpt i Gjerpen 5. Epiph. 1745.

IV2f-1g. Nils Egidius Gasmann, døpt i Gjerpen 17/5 1747, død 1811; gift 1) 1775 i Gjerpen med Kirstine Schweder (1757-1785); gift 2) 1786 i Skien med Karen Helene Brangstrup; gift 3) 1804 i Gjerpen med Mette Susanne Winther (bevilling). Ex. Jur. 1776 – deretter beskikket til prokurator i Bratsberg og for Skiens lagting. «Da 'dette brød ikke slog til lenger for kone og barn', fikk han 12/4 1793 kongelig bevilling 'som prokurator for alle Retter Sondenfelds, Overhofretten undtat'. Amtmanden hadde i den anledning erklæret at Gasmann hadde ualmindelige kundskaper og fortjente at være i lykkeligere kaar end hans nuværende, 'hvad vistnok kommer av at der i amtet gives saa faa private saker, siden han av alle prokuratorer søkes mest'» (Finne-Grøn: Norske Prokuratorer, Sakførere og Advokater 1660-1905 bd. I). Bosatt på eiendommen Nordre Foss i Gjerpen, men praktiserte som prokurator fra Skien.

Niels Egidius barn i 1. e.:

V2f-1g1. Jens Severin Gasmann, døpt 14/6 1776 i Gjerpen, død 1850; gift 1800 med Bodil Zachariassen Wesseltoft, født 1779, død 1848. Jens Severin dro tidlig

til sjøs, ble skipper i 1798 og førte skuter for Jorgen Aall. Etablerte seg som kjøpmann i Porsgrunn og var 1824 stortingsmann for Skien og Porsgrunn. Britisk visekonsul fra 1818. Ridder av Vasa-ordenen 1833.

Jens Severin Gasman

V2f-1g2. Petter Christian Gasmann, født i Gjerpen 1778, død samme år.

V2f-1g3. Jacob Gasmann, døpt i Gjerpen 9/9 1780, død samme år.

V2f-1g4. Karen Helene Gasmann, døpt 17/3 1782 i Gjerpen, død 1809 i Bogense, Danmark; gift 1805 i Skien med presten Ole Christian Friis.

V2f-1g5. Jacob Egidius Gasmann, døpt i Gjerpen 20/12 1783.

Niels Egidius' barn i 2. e.:

V2f-1g6. Hans Jacob Gasmann, døpt i Gjerpen 29/9 1787, død i Wisconsin 1857; gift 1) 1810 i Gjerpen med Nicolæa Catharina Winther (bevilling), død senere samme år 16 ½ år (!). Hun var visstnok datter til farens 3. kone. Gift 2) 1812 i Gjerpen med Anne Kirstine Limi, født 1793, død 1876. Paret hadde 15 barn! I tillegg ble

Hans Jacob far til et «uægte» barn i 1807. Han smykket seg med tittelen «proprietær», og han var stortingsmann for Bratsberg 1821-22 og 1836-37. Emigrerte med sin tallrike familie til Wisconsin på broren Johann Gottfreds skute «Salvator» og ble en pioner for emigrasjonen til Amerika fra Grenlandsområdet rundt midten av 1800-tallet. Stor etterslekt i USA, der Gasmann-navnet fremdeles er i bruk. Gasmann-slektas historie i Wisconsin er et innholdsrikt og spennende kapittel, men det faller utenfor rammen av denne artikkelen.

V2f-1g7. Maren Kirstine Gasmann, døpt i Gjerpen 11/12 1788.

V2f-1g8. Christiane Elisabeth Gasmann, døpt i Gjerpen 25/3 1790, gift 1816 i Østre Porsgrunn med Niels Mathias Sparre, sogneprest i Bindal, Nordland, f. ca. 1784.

V2f-1g9. Johan Gottfred Gasmann, født i Gjerpen 1792, død samme år.

V2f-1g10. Anne Regine Gasmann, døpt i Gjerpen 3/10 1794, død 1797.

V2f-1g11. Johan Gottfred Gasmann, døpt i Gjerpen 3/9 1796, død i Wisconsin 1878; gift med Charlotte Hedvig Mannall, født 1799, død 1872. Kaptein på emigrantskuta

«Salvator», som foretok sin første Amerika-reise i 1843. Emigrerte selv med familien til Wisconsin, og fikk – i likhet med broren Hans Jacob – stor etterslekt i USA.

V2f-1g12. Carl Egidius Gasmann, døpt i Gjerpen 22/7 1798.

Niels Egidius' barn i 3. e.:

V2f-1g13. Oluf Leth Gasmann, døpt i Gjerpen 17/9 1801, død samme år.

Jeg mener at det ellers er nokså sikkert at Niels Egidius Gasmann også fikk en sønn utenfor ekteskap. 28/4 1775 ble nemlig det «uægte» barnet Idius Gastman døpt i Brevik. Mora var Grethe Langelow/Langeloe, som senere – i 1801 – er 60 år gammel ugift tjenestejente hos Jørgen Wright i Porsgrunn. Utlagt barnefar: «Idius Gastman af Gierpen Sogn». Det kan neppe være noen annen enn Niels Egidius Gasmann. Vi fører derfor opp:

V2f-1g14. Idius Gasmann, døpt 28/4 1775 i Brevik.

IV2f-1h. Anne Maria Christiansdtr. Gasmann, døpt i Moss 10/9 1751.

IV2f-1i. Jacob Christiansen Gasmann, døpt i Gjerpen 28/3 1753, død 1764.

III2f-2. Christen Petersen Gasmann, døpt i Søndeled 1710, død 1711.

III2f-3. Anne Marie Petersdtr. Gasmann, døpt i Søndeled 1716, død i Gjerpen 1731.

III2f-4. Johanne Petersdtr. Gasmann, døpt i Gjerpen 1720, gift 1742 i Gjerpen med Knud Perssen Smed. Knud Smed arbeidet ved Fossum verk, der vi også kan finne broren Christopher Smed.

IV2f-4a. Peter Knudsen, døpt i Gjerpen 6/3 1745, død samme sted 1757.

IV2f-4b. Peter Knudsen, døpt i Gjerpen 8/11 1747.

IV2f-4c. Christian Knudsen, døpt i Gjerpen 13. s.e.tr. 1750.

IV2f-4d. Mette Kistine Knudsdtr., døpt i Gjerpen Dom Lætare 1753.

IV2f-4e. Maren knudsdtr., døpt i Gjerpen 24. s.e.tr. 1755.

Hans Giliusson Gatzmans (Gasmanns) og Anna Hansdotters barn og nærmeste etterkommere:

II2g. Lars Hansen Gasmann, døpt 12/4 1689 i Silvberg, død etter 1734. Muligens gift tre ganger: 1) 1710 med Gunhild Klausdtr. (usikkert); 2) 1711 i Bamble med Margrethe Thomasdtr. (usikkert); 3) 1714 i Bamble med Karen Sivertsdtr. Lars hansen Gasmann var hammersmed ved Herre verk. Flyttet til Moss verk en gang mellom 1722 og 1725. Hammermester ved Moss verk.

Lars' barn i 1. e.:

III2g-1 Marie Larsdtr. Gasmann, døpt i Bamble 24/5 1711. Usikkert om hun er hans datter.

Lars' barn i 2. e.:

III2g-2. Christen Larsen Gasmann, døpt i Bamble 5/3 1713; gift 1741 i Moss med Johanne Kjonigsdtr.

IV2g-2a. Margrethe Christensdtr. (Gasmann), døpt i Moss 5/5 1743.

IV2g-2b. Hans Christensen (Gasmann), døpt i Moss 20/9 1744.

IV2g-2c. Ole Christensen (Gasmann), døpt i Moss 1/10 1752, død 1753.

IV2g-2d. Ole Christensen (Gasmann), født i Moss ca. 1753; gift i Moss 1781 med Martha Hansdtr.

V2g-2d1. Johanne Olsdtr., døpt i Moss 13/1 1782.

V2g-2d2. Anne Olsdtr., døpt i Moss 20/11 1785.

Lars' barn i 3. e.:

III2g-3. Sivert Larsen Gasmann, døpt i Bamble 26/5 1715, gift 1740 i Moss med Helvig Christensdtr. Coch. Sivert var hammermester ved Moss verk.

IV2g-3a. Karen Sivertsdtr. (Gasmann), døpt i Moss 28/8 1741, død 1743.

IV2g-3b. Erland Sivertsen (Gasmann), døpt i Moss 11/4 1743 (oppkalt etter moras første ektemann, Erland Poulsen Gade).

IV2g-3c. Rasmus Sivertsen (Gasmann), døpt i Moss 12/4 1744.

IV2g-3d. Barbara Maria Sivertsdtr. (Gasmann), døpt i Moss 28/9 1747.

IV2g-3e. Cathrine Maria Sivertsdtr. (Gasmann), døpt i Moss 4/12 1748. Trolig død som liten.

IV2g-3f. Cathrine Maria Sivertsdtr. (Gasmann), døpt i Moss 15/7 1750.

III2g-4. Margrethe Larsdtr. Gasmann, døpt i Bamble ca. 1717 (dåpen ikke funnet). Hun kan være identisk med den Margrethe Larsdtr. Som er døpt 31/1 1717 som datter til Lars Grasmyr. I så fall må Grasmyr da være feilskrift for Gasmann (det må legges til at Grasmyr er et navn i Herre/Bamble). Død 1761 i Risør; gift 1750 i Moss med Mathias Hermansen Holm. De flyttet til Risør, der Mathias etablerte seg som gullsmed. Mathias Holm giftet seg to ganger i Risør som enkemann: 2) 1762 med Aase Olsdtr., død før 1765; 3) 1765 med Sara jensdtr. Müller. Hadde i siste ekteskapet sønnen Jens Christian Holm, døpt i Risør 17/2 1767.

IV2g-4a. Herman Høpne Holm, døpt i Risør 10/8 1751, død 8 uker gammel.

IV2g-4b. Maren Sophia Holm, døpt i Risør 30/9 1752.

IV2g-4c. Lars Herman Høpner (Hyphner) Holm, døpt i Risør 3/1 1754 (født 26/12 1753).

IV2g-4d. Johan Peder Holm, døpt i Risør 21/12 1756.

IV2g-4e. Cort Christian Holm, døpt i Risør 10/7 1758.

III2g-5. Annichen Larsdtr. Gasmann, døpt i Bamble 12/3 1719 (fornavnet hennes er ikke oppgitt i kirkeboka, men det er sannsynligvis Annichen som er døpt da); gift 1738 i Moss med Niels Jensen Brandt. Familien må en eller annen gang +/- 1750 ha flyttet til Østre Fredrikstad. De hadde antakelig flere barn enn de nedenstående.

IV2g-5a. Jens Nielsen Brandt, døpt i Moss 24/1 1739.

IV2g-5b. Lars Nielsen Brandt, døpt i Moss 19/10 1740.

IV2g-5c. Christian Grønbech Nielsen Brandt, døpt i Moss 14/12 1741.

IV2g-5d. Barbara Marie Nielsdtr. Brandt, døpt i Østre Fredrikstad 31/12 1754.

IV2g-5e. Hans Niemand Nielsen Brandt, døpt i Østre Fredrikstad 13/9 1757.

III2g-6. Frans Larsen Gasmann, døpt i Bamble 19/4 1722, ant. død som liten.

III2g-7. Frans Larsen Gasmann, døpt i Moss 21/5 1725, død 1726.

III2g-8. Hans Larsen Gasmann, døpt i Moss 6/5 1726, gift 1743 med Maren Olsdtr. Hans var kulleharker og oppgiver ved Moss verk. Fra 1762 bosatt på Krosser, Jeløya.

IV2g-8a. Christine Hansdtr., født 1747, død 1748.

IV2g-8b. Lars Hansen, døpt 31/5 1751; gift 1783 med Anne Hansdtr, født ca. 1746.

IV2g-8c. Hans Hansen Krosser, født ca. 1752, død 1804; gift 1) 1771 med Ragnil Olsdtr.; gift 2) med Aase Amundsdr.

IV2g-8d. Anne Marie Hansdtr., født ca. 1753 (hører antakelig hjemme her). Fikk et barn med kullbrenner Jacob Mandrupsen i 1793.

III2g-9. Anne Marie Larsdtr. Gasmann, døpt i Moss 19/10 1727; gift i Moss 1749 med engelskmannen Samuel Pichworth. Jf. Knut Thorvaldsen skal han ha kommet til Moss verk sammen med valseverket de kjøpte fra England. Borte fra kildene i Moss etter 1750.

III2g-10. Elen Larsdtr. Gasmann, døpt 15/7 1730 i Moss. Hun var tvillingsøster til

III2g-11. Barbro Marie Larsdtr. Gasmann, døpt 15/7 1730 i Moss.

III2g-12. Inger Kirstine Larsdtr. Gasmann, døpt i Moss 6/1 1734.

II2h. Frantz Hansen Gasmann, døpt 15/11 1691 i Eidskog. Siste sikre opplysning om ham er fra 1701-manntallet, der han befinner seg 9 år gammel på Hakadal verk. Dersom han levde opp, kan den Frantz Hansen som gifter seg 26/7 1716 i Slemdal/Siljan med Dorothe Arnesdtr., være en mulig kandidat. Han må være død før 1720, for det året gifter Dorothe seg på nytt. Fra ekteskapet mellom Frantz og Dorothe kjennes dattera Kirsti Frantzdr. Dorothe døde i 1768 og ble begravet i

- Hedrum. Det leder tanken til Fritzoe-filialen Hagenæs hammerverk. Men alt dette er selvsagt høyst hypotetisk.
- II2i. Hans Hansen Gasmann, f. ca. 1695, ant. i Eidskog, gift 1718 i Søndeled med Hedvig Gundersdtr. Hans må ha vært innom Herre verk i Bamble, for i 1714 finner vi en Hans Garsman der som fadder for Eric Hammersmeds datter Karen. Det kan neppe være noen annen enn «vår» mann. Vi skal dessuten huske på at to av hans eldre brødre, Jan og Lars, var hammersmeder ved Herre på denne tida. Paret Hans og Hedvig hadde ingen kjente barn. De flyttet antakelig til Moss i 1730-årene.
- Gilius Giliusson Gatzmans og Cecilia Jacobsdotters barn:
- II3a. Kerstin Giliusdtr. Gasmann, f. 1667, død 1667. Silvberg.
- II3b. Petter Giliusson Gatzman, f. 1668, død 1727. Silvberg. Gift 1695 med Anna Didrichsdtr. Bodde 1710-1712 i Bastugården («Gatzmanstäckt»).
- II3c. Nils Giliusson Gatzman, f. 1669, død 1670. Silvberg.
- II3d. Helena Giliusdtr. Gatzman, f. 1673. Silvberg.
- II3e og II3f. NN Gatzman x 2. Dødfødte tvillinger. Silvberg 1676.
- II3g. Johan Giliusson Gatzman, f. 1678, død 1699. Silvberg.
- II3h. Gilius Giliusson Gazman, f. 1680. Silvberg.
- II3i. NN Giliusdtr. Gatzman, død 1682. Silvberg.
- II3j. Kerstin Giliusdtr. Gatzman, f. 1683, død 1683. Silvberg.
- II3k. Brita Giliusdtr. Gatzman, f. 1685, død 1766; gift 1726 med Anders Ersson. Silvberg.
- II3l. Jakob Giliusson Gatzman, f. 1686, død 1703. Silvberg.
- II3m. Lisbeth Giliusdtr. Gatzman.
- Petter Giliusson Gatzmans og Kerstin Israelsdotters barn:
- II4a. Gilius Petterson Gatzman, f. ca. 1663. Silvberg.
- II4b. Margaretha Pettersdtr. Gatzman, f. 1668. Silvberg.
- II4c. Kerstin Pettersdtr. Gatzman, f. 1669, død 1746. Silvberg.
- II4d. Karin Pettersdtr. Gatzman, f. 1672. Silvberg.
- II4e. Elisabeth (Lisbeth) Pettersdtr. Gatzman, f. 1673. Silvberg.
- II4f. Petter Petterson Gatzman, f. 1674, død 1764; gift med Brita Görsdotter, f. 1672, død 1751. Silvberg.
- II4g. Israel Petterson Gatzman, f. 1675. Silvberg.
- II4h. Jonas Petterson Gatzman, f. 1878. Silvberg.
- Frantz Giliusson Gatzmans og Kerstins barn:
- II5a. Fredrik Frantzson Gatzman, f. 1665, død 1667. Silvberg.
- II5b. Margaretha Frantzdtr. Gatzman, f. 1666. Silvberg.
- II5c. Zacharias Frantzson Gatzman, f. 1668, død 1728. Silvberg. Gift.
- II5d. Frantz Frantzson Gatzman, f. 1670, død 1670. Silvberg.
- II5e. Anna Frantzdtr. Gatzman, f. 1671; gift 1) 1692 i Silvberg med Johan Jakobsson, død 1696; gift 2) 1697 i Hässe(?) med Peter Nilsson, f. i Buskåker.
- Margaretha Giliusdotter Gatzmans og Anders Hemmingsons barn:
- II 6a. Gilius Andersson, gift 1688 i Silvberg med Brita Ersdtr. Var soldat i «Öfuerste intendants Compagnie». Rømte i 1691. Til Norge? En aldri så liten spekulasjon: En Gilius/Egidius Andersen dukker opp på Baaselands verk i Holt i 1709. Han var sag- og byggmester ved verket, var borte fra Holt noen år, men vendte tilbake igjen i 1725. Han døde 1732/33. Blant hans barn finner vi sønnen Anders Giliussen/Egidiussen, hammersmed ved Baaselands/Næs verk, og født i Holt ca. 1710-12. Død samme sted 1754. En mulig forbindelse med Gasmann-slekta er i høyeste grad hypotetisk, men det gir meg anledning til å rette opp en feil i min artikkel om Lucassen-slekta i Ætt og Annet nr. 29/2006. Der omtaler jeg en Petter Andersen, f. i Holt 1732 (side 10). Jeg antar der at han kan være sønn til hammersmed Anders Jacobsen. Det er ikke korrekt. Han var nemlig sønn til ovennevnte Anders Giliussen. En annen mulig kandidat til å være identisk med den karen som dukker opp på Baaseland i 1709: Nr. (III8a).
- II6b. Israel Andersson.
- II6c. Anders Andersson, gift med Elisabeth.
- II6d. Christian Andersson, f. 1668, død 1742. Silvberg. Gift med Kerstin.
- II6e. Johan Andersson, gift med Margaretha.

Anders Gilliussons og Anna Jönsdotters barn:

(III8a) Gilius Andersson, døpt 23/5 1670 i Silvberg; gift 1701 med Kerstin Andersdr. Bygde et hjulhus ved Arwedsbo hytte i Silvberg i 1700. Se ellers kommentaren til navnebroren, nr. 116a.

Appendiks I:

Korreksjoner og tilføyelser til denne artikkelens Del I i forrige nr. av Ætt og Annet:

S. 7: Johan/Jan Hansen Gasmann, f. ca. 1670 i Bråfall, død 1735 i Asker. Oppgitt alder i kirkeboka ved begravelsen: 70 år. Gift 1) 1704 i Hof, Vestfold med Mari Sørensdtr., ant. død 1716 i Bamble; gift 2) 1718 i Bamble med Anne Trondsdtr.; gift 3) ca. 1725 i Moss eller Asker med Randi Engebretsdtr. Han må først ha vært hammersmed ved Eidsfoss verk i Hof noen år før han flyttet til Herre. Den «Husman» (Hausmann) som «forskre» ham til Bolvik verk, var antakelig identisk med grunnleggeren av Eidsfoss.

De barna som er listet opp fra hans første ekteskap, skal ha følgende tilføyelse (med et løpenr. Som ender på 0, så jeg slipper å revidere de resterende numrene i artikkelens Del I):

III2a-0. Sidsel Jansdr. Gasmann, født i Hof 1704. Videre skjebne ukjent.

Tilføyelser vedr. Johan/Jan Hansens eldste sønn:

III2a-1. Hans Jansen Gasmann, døpt i Bamble 16/3 1710, død på Kongsberg 1742. Hammersmedsvenn. Ant. Gift 25/3 1738 i Eiker/Fiskum med Kirsten Olsdr.

III2a-1a. Maren Jansdr. Gasmann, døpt i Kongsberg 4/5 1738, død samme sted 1742.

III2a-1b. Johan Jansen Gasmann, døpt i Kongsberg 3/4 1740, død senere samme år. Tvilling.

III2a-1c. Anne Jansdr. Gasmann, døpt i Kongsberg 3/4 1740, død senere samme år. Tvilling.

III2a-1d. NN Jansen Gasmann. Dødfødt sønn, begr. i Kongsberg 15/7 1741.

Hans Jansen gasmanns enke, Kirsten Olsdr., giftet seg på nytt 2/11 1749 i Kongsberg med enkemann og bergmann Niels Gulbrandsen, død 1773. De fikk en sønn som ble døpt Hans Nielsen Gasmann (Kongsberg 22/5 1751). Han var i 1765 «Jungslemmer» på Solvverket. Gift 14/11 1773 i Sandsvær/Hedenstad med enken Anne Enersdr. Lougerud (død 1794). Hans Nielsen Gasmann forsvant i perioden 1777-1780, og Anne Enersdr. fikk innvilget skilsmissebrev i 1786. Barn: Ole Hansen Gasmann (1774-1794), Niels Hansen Gasmann (1776-1777), Boel Christine Hansdr. Gasmann (f. 1777).

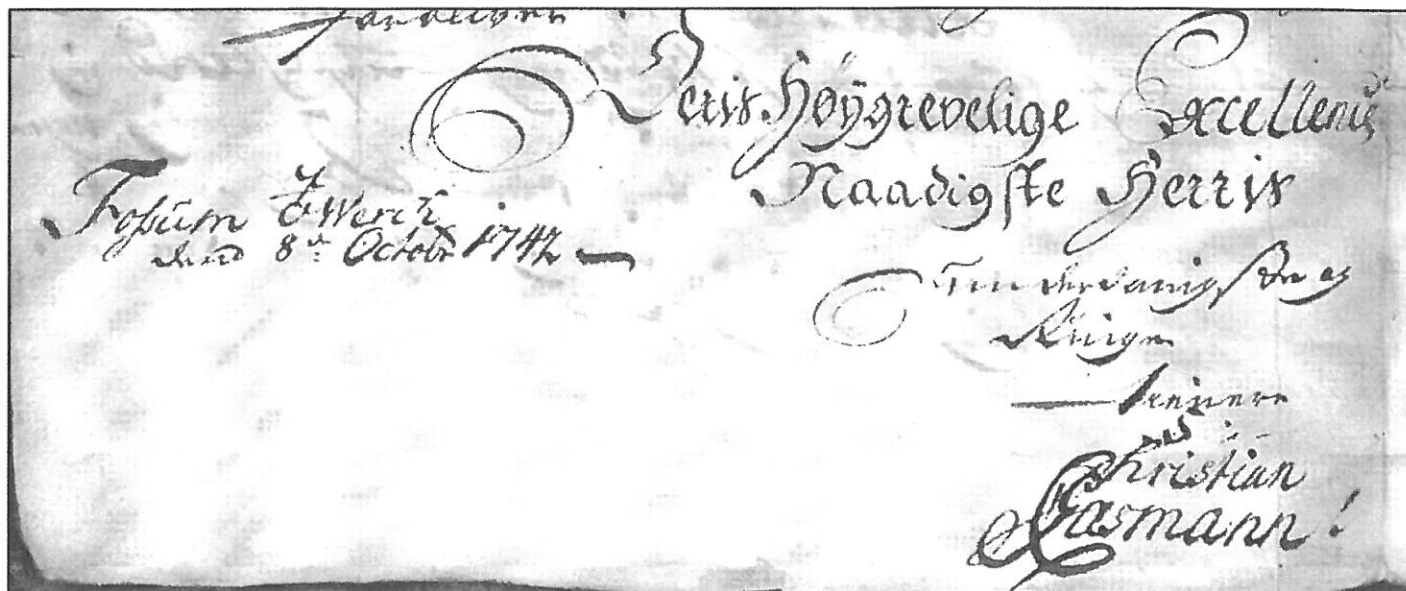
Appendiks II:

La meg nevne et par (av flere mulige) Gasmann-etterkommere som har markert seg utover det «vanlige»: Brødrene Niels Egidius Gasmann (f. i Porsgrunn 1868, død i Kristiania 1919) og Hans Møller Gasmann (født i Christiania 1872, død i Oslo 1961). Førstnevnte var høyesterettsadvokat, kjent også for sin musikalske begavelse. Sistnevnte var teolog, lektor, speidersjef her i landet i en mannsalder – og medstifter av Vålerenga fotballklubb! De var oldebarn til Jens Severin Gasmann (V2f-1g1).

Appendiks III:

Jeg tar også med noen «løse» Gasmann-funn, der jeg antar at det må være en forbindelse til den slekta som er beskrevet i denne artikkelen, men der forbindelsen ikke har latt seg konkret påvise så langt.

A. I kirkeboka for Kongsberg er det nevnt en Ole Nielsen Gasmand som blir konfirmert i 1818. Det blir samtidig opplyst at han bor «hos sin Fader Niels Gasmand». Denne Ole er født ca. 1803/1804, men er ikke døpt i Kongsberg. I 1825 bor han i Larvik, der

han også gifter seg året etter med Elisabeth Hansdtr. Angel Hoyer. Yrke: Maler. Gasmand-navnet brukes også om barna deres. Holder vi oss fremdeles på et «ekstremt» hypotese-plan, kunne vi jo gjette på at Niels Gasmann kan ha vært en sønn av ovennevnte Hans Nielsen Gasmand, i så fall fra et tidligere ekteskap.

B. Ei Ellen Magdalene Gasmand gifter seg i Vor Frelzers Kirke, Christiania, 28/10 1772 med bundtmaker Johan Berendt Linde («cop: med Kongebrev i Huus: af Hr. Cornisch»). Johan Berendt Linde gifter seg senere som enkemann med Inger Sophia Rathke.

C. Fra kirkeboka for Närke och Värmland, Nyed, Volym F:1, Död 1716-1740, Sida 74: «Dito (dvs. 1. juni 1729) begrofs en resande man ifrån Norge, Matthias Hanson Gadtzman, som var blind och ämnat sig till Loka Källa, blef död sedan han undfångit sig Herrans nattvard i getabohl».

Dersom noen har tips til hvor disse kan passe inn, eller ellers kommentarer til artikkelen, er min e-postadresse Oddbjorn.Johannessen@hia.no.

Hovedkilder:

Kirkebøker for Silkeborg sogn (mikrokort).
Kirkebøker for Bamble (mikrokort).
Kirkebøker for Asker (mikrokort).
Kirkebøker for Skien (mikrokort).
Kirkebøker for Gjerstad/Søndeled.
Kirkebøker for Holt.
Kirkebøker for Hof.
Kirkebøker for Kongsberg.
Kirkebøker for Sandsvær.
CD 10 fra Grenland Ættehistorielag (Kirkebøker, folketellinger, skifter).
Aktuelle folketellinger.
Gottfrid Hillerström: En bok om Silkeborg, 1973.
Berättelser från Grängshammar, 1999.
Gunnar Dicander: Gruvor i Silkeborg, 1997/2000.
Karl Kilbom: Vallonerna, 1958.
Maria Ågren: Jord och gäld, 1992.
Bertil Boëthius: Gruvornas, hyttornas och hamrnas folk, 1951.
Fossum verk gjennom 400 år.
Birger Kirkeby: Epoker av Nittedals historie II. 1500-tallet og jernverkets eldste historie, 2004.
Jonas Hanssen: Egelands Jernverk, 1903.
Lauritz Opstad: Moss jernverk, 1950.
Div. arkivalia («Fritzøearkivet»), knyttet til Christian Gasmann.
En rekke personer som har bidratt med informasjon både gjennom privat korrespondanse og via debattfora på nettet. I særlig grad må Knut Thorvaldsen nevnes (p.g.a. hans omfattende oversikt over Moss verks historie og Gasmann-slekta der). Ellers følgende i tilfeldig rekkefølge: Tore Granly, Gard Strøm, Terje Rehn Holm Johnsen, Jan Christensen, Gunnar Hauger, Gunn

Huglen, Knut Bryn, Terje Pettersen-Dahl, Lill Ann Perry, Nils-Gunnar Eriksson, Sylvia Lundewall, Magne Thorsen, Ragnhild Brænd, Geir Kamsvaag Berntsen, Leif Kåre Solberg, Gunnar Molden, Egil Theie, Odd K. Stuvstad, Tor kenneth Talmo + mange flere. Takk til alle for interessante bidrag! Feilene og manglene i det ovenstående skal ikke dere lastes for – de er mine egne.

Etterlysninger fra forumet vårt:

Peter Ruud fra Eidanger

Via flere har vi fått denne henvendelsen:

Jeg holder på fritiden på å skrive noe som jeg vil prøve å få utgitt som bok. Den handler om nordmenn som slet i Brooklyns slum på 1920 og 30 tallet.

En av disse var Peter Ruud fra Eidanger. Han døde i 1930 ca 35 år gammel.

"Den som hadde opphold seg lengst her nede var 35-åringen Peter Ruud fra Eidanger. I løpet av de tre siste årene hadde han gjentatte ganger vært innom Bethesda. Her fikk han både mat, klær og sengplass når nøden herjet som verst. Vaktmesteren på Bethesda mente Ruud var en ualminnelig intelligent mann som måtte ha en god utdanning fra Norge. Likevel påsto flere at det var som en mystisk kraft stadig trakk han til avfallsdyngene" Kunne dere sett om dere fant han i noen bygdebøker eller noe? Det hadde vært kjempeflott.

Vennlig hilsen Roger Kvarvik

E-post: kvarog@hotmail.com

Fjære Teglværk og Fjærestrand (Solum)

Hei, er det noen som vet hvor man kan få tak i bilder fra arbeiderne på dette teglverket. Har en forfar som jobbet der rundt 1900.

En annen ting: Hvis jeg forstår Solum bygdebok rett, så var Fjærestrand en gård og et gjestgiveri. Stemmer dette? Bygdeboka har forøvrig ingen informasjon om den gården eller Rustekaas. Det har heller ikke Norske Gardsbruk 1948. Vet noen om hvor det finnes bilder av disse gårdene?

Vennlig hilsen Leif Hansen

E-post: leifhans1@hotmail.com

Grini/Grini-ejet før 1800

Hei, er det noen som har en oversikt over brukere m/familier på Grini og Grini-ejet frem til 1800? Jeg lurer nemlig på følgende: Anders Johnsen (også kalt Anders Brua) gift med Hedvig (Helvig) Jacobsdatter den 6/11-1800. Kan Helvig Jacobsdatter være datter av Jacob Janssen (Jenssen) Grini. Og om denne Jacob er bror til Søren Grini?

Årsaken til at jeg lurer er: Anders Johnsen og Hedvig Jacobsdatter fikk en del barn, hvor de benytter seg av følgende gjentagne faddere: Else Jacobsdatter, Anne Jacobsdatter, Anne Maria Jacobsdatter og Peder Jacobsen. Når jeg går igjennom kirkebøkene, så ser jeg at alle disse navnene kan være søsken av Helvig Jacobsdatter, og barn av Jacob Grini. Og går jeg gjennom skifter for Gjerpen så er Jacob Grini og Jacob Jenssen (Janssen) en og samme person, og bror av Søren Grini. Vennlig hilsen Ole-Bjørn Aaltvedt

E-post: obaaltvedt@gmail.com

Svar kan også sendes redaktøren, som så videresender dem til rette vedkommende.

Av Redaktoren

For 4. gang skal vi sammen med DIS Telemark arrangere Slektsforskerdagen. Innholdet i Slektsforskerdagen blir endret i år i forhold til tidligere, da det mest har vært rettet mot nye slektsforskere. Årets arrangement er rettet også mot erfarne slektsforskere. Derfor er hovedtemaet i år fotobehandling, og da gjerne digital fotobehandling.

Det er jo mange slags digitale bilder som vi bruker innenfor slektsforskningen. Bilder av besteforeldre, oldeforeldre eller kanskje enda eldre personer er alltid fint å ha i forhold til en slektsbok. Også bilder av gjenstander rundt personene gir en del ekstra om folkene. Enten det er på jobben, eller i lek, eller på annen måte forteller litt om livet deres.

Gårder, plasser, steder, byer. Alt kan fortelle om livet deres. Hvilke kår levde de under?

Så til selve programmet:

Sjefs fotografen i Varden, Per-Eirik Hekkelstrand, kommer for å fortelle om fotobehandling, lagring og gjenfinning. Hvordan lagrer vi best et digitalt bilde? Hvordan finner vi det enklest igjen? Vi tror at Hekkelstrand kan gi oss mange gode tips på dette.

Tor Gardåsen fra Telemark Museum kommer også innom. Han skal fortelle oss litt om de ulike fotoarkivene

i Telemark, og hvor de har tatt veien. Hvor ble det for eksempel av alle bildene som de ulike fotografene i Skien og Porsgrunn hadde? Er det mulig i ettertid å gjenfinne disse?

Andreas Söli kommer og forteller om digital bildebehandling. Det er mange av de gamle bildene som trenger en "oppussing", og Andreas viser oss hvordan det kan gjøres. Det er mange programmer man kan bruke til det. Han vil tipse oss om dette.

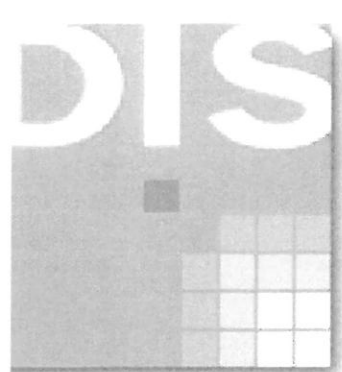

Kan vi gjøre noe med bilder som er skadet slikt?

Utover dette vil vi få litt informasjon om programmer for slektsforskning. Brother's Keeper, Embla og TMG vil bli presentert. I tillegg er Skien og Porsgrunn bibliotek invitert for å fortelle om de mulighetene en slektsforsker har for å få hjelp på våre biblioteker. Hvilke kilder ligger der?

Vi vil oppfordre alle til møte opp på Høyskolen i Telemark lørdag 27. oktober for å være med på Slektsforskerdagen. Det begynner kl 10 og skal vare frem til ca kl 16. Det er gratis inngang.

DIS Telemark og Grenland Ættehistorielag skal ha stand der, så kom innom og ta en kaffekopp med oss.

SLEKTSFORSKERDAGEN 2007

**LØRDAG 27. OKTOBER
KL 10-16**

**HØYSKOLEN I TELEMARK, PORSGRUNN
FRI INNGANG**

**ET ARRANGEMENT AV
DIS-TELEMARK
OG
GRENLAND ÆTTEHISTORIELAG
I SAMARBEID**

PRELIMINÆRT PROGRAM:

- 10:00 – 10:30 ÅPNING. PRESENTASJON AV FORENINGENE**
- 10:30 – 11:00 FOTOBEBHANDLING, -LAGRING OG -GJENFINNING.
PER-EIRIK HEKKELSTRAND, FOTOSJEF I VARDEN**
- 11:00 – 11:30 FRI BENYTTELSE. BESØK GJERNE VÅRE STANDS**
- 11:30 – 12:30 PRESENTASJON AV SLEKTSPROGRAMMER**
11:30 – 11:50 BROTHER'S KEEPER V/INGER OG HELMIN KVENNODD
11:50 – 12:10 EMBLA V/TORE GRANLY
12:10 – 12:30 TMG V/JAN CHRISTENSEN
- 12:30 – 13:00 FRI BENYTTELSE. BESØK GJERNE VÅRE STANDS**
- 13:00 – 14:00 SKIEN OG PORSGRUNN BIBLIOTEKER PRESENTERER
SEG SELV**
- 14:00 – 14:30 FRI BENYTTELSE. BESØK GJERNE VÅRE STANDS**
- 14:30 – 15:15 HVOR HAR DE GAMLE FOTOARKIVENE TATT VEIEN?
TOR KJETIL GARDÅSEN, KONSERVATOR, TELEMARK
MUSEUM**
- 15:15 – 16:00 BILLEDREPARERING, REPARERING, RETUSJERING
ANDREAS SØLI**

JULEBORD 2007

LØRDAG 24. NOVEMBER KL 19.

VI ØNSKER VÅRE MEDLEMMER MED PARTNER
HJERTELEG VELKOMMEN TIL ÅRETS JULEBORD.
SOM I FJOR SÅ ER VI PÅ HAMMOND CAFE.

JULEBORDET KOSTER 250,- PER PERS.

ALL DRIKKE MÅ KJØPES!

BINDENDE PÅMELDING TIL TERJE REHN
HOLM-JOHNSEN PÅ
EPOST: LEDEREN@GRENLANDSLEKT.NO,
TELEFON: 47 90 42 25,
ELLER TA KONTAKT MED MEG PÅ ET AV MØTENE.

JULEBORDET BESTÅR AV
RIBBE, MEDISTERKAKER, MEDISTERPØLSE MED
TILBEHØR
PINNEKJØTT MED TILBEHØR

KAFFE OG KAKER.

VEL MØTT

På tur i Gjerpen med Lynn W. Aas på hans 86-års dag!

Av Gard Strøm

I forrige nummer kunne dere lese om delegasjonen fra Minot som var i Norge i juni. Her kan dere lese om Lynn W. Aas som fikk en guidet tur rundt i Gjerpen av Gard Strøm.

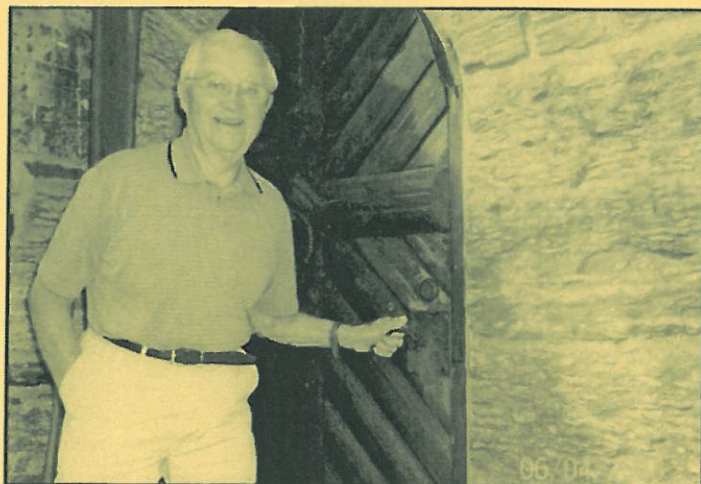
Den første uken i juni hadde vi (Skien kommune) besøk av en hel delegasjon norsk-amerikanere fra Minot, North Dakota. Undertegnede ble for flere måneder siden bedt om å guide Lynn Aas litt rundt i Gjerpen, til steder der hans oldefar og farfar hadde bodd, mandag den 4. juni 2007.

Jeg synes sånt er litt artig, og det som er artig – det får man tid til! Jeg sto derfor grytidlig opp den morgenen, for i min alder (56 år) har man gjerne et frokostrituale som man bare må igjennom.

Jeg var på plass i Bryggeparken hotell i Skien kl. 10 som avtalt. Jeg fikk møte noen i delegasjonen og fikk høre at Lynn "feiret" sin 86 års-dag den dagen!

Det var en usedvanlig sprek 86-åring jeg møtte. Det er helt sikkert! Han fortalte meg at han hadde vært fallskjermjeger under siste verdenskrig, men at han nå var helt ufarlig :-).

Første stopp var Gjerpen kirke, hvor vi ble låst inn av en meget velvillig sogneprest og hans kirketjener. Presten var litt opptatt så han kunne ikke være med oss, men vi fikk gå alene, og Lynn knipset mange fine bilder. Han fortalte meg dessuten at bestefaren hans (farfar), Gunder Olsen f. 4/3-1850 hadde stått til konfirmasjon sammen med selveste Henrik Ibsen i denne kirken! Dette innebar jo at vi bare *måtte* ta turen innom Ibsens Venstøp, som det heter i dag. Før Knut Ibsens tid het jo bruket Erlands Venstøp og var mye videre i omfang enn det Ibsens Venstøp er i dag. Bilder ble tatt og praten gikk i ett sett! Lynn var en aktiv mann og hadde mange jern i ilden den dagen, så han hastet på.

Gjerpen kirke: På kirkens bakside tok Lynn godt tak i dørklinka som visstnok skal være fra middelalderen da den første del av kirken ble bygget.

Ved hjelp av naboer fant vi også det eneste huset som står omtrent der hvor skomakerplassene lå. De gamle stuene er revet for mange år siden, men på vår tur i 2007 gikk digitalkameraet til Lynn W. Aas i ett sett!

Da var det bare å komme seg tilbake til hotellet i Skien, hvor nye gjøremål ventet på Lynn. Han lot meg få vite at jeg hadde gitt ham en stor opplevelse denne dagen! Jeg bukket og takket. Og jeg må si, jeg hadde en fin opplevelse selv også! Nå er vi på e-post med hverandre, og jeg håper Lynn får leve i mange, mange år enda! Han er et veldig levende og positivt menneske!

Gard Strøm sammen med Lynn W. Aas utenfor Gjerpen kirke.

Ætt og Annet søker interesserte til å sitte i redaksjonskomiteen.

Av Redaktøren

Vi har behov for flere til å sitte i redaksjonskomiteen for Ætt og Annet. Per i dag har vi ikke en god nok redaksjonskomitee.

Dersom det er noen der ute som kunne tenke seg å være med, ber jeg dere kontakte meg på e-post eller telefon. Det betyr mye for mange av våre medlemmer å ha et godt medlemsblad da dette er den eneste kontakten mange av dem har mot foreningen vår.

Det forventes ikke at redaksjonens medlemmer skal skrive artikler til bladet, men det kan være behov for å kontakte mulige artikkelforfattere for å få stoff. Noen ganger trenger vi også litt renskrivning av inkomne artikler.

Bladet vårt blir i dag laget i Microsoft Publisher. Det trykkes på Vapro i Skien.

VELKOMMEN TIL MEDLEMSMØTE

TIRSDAG 6. NOVEMBER KL 19 I
SPAREBANK1 GRENLAND I SKIEN
(TIDLIGERE GS-BANKEN)

HØSTENS FOREDRAGSHOLDER ER LEIF
BIBERG KRISTENSEN. HAN ER KJENT FOR
SIN SIDE SOLUMSLEKT.ORG SOM HAN VIL
FOTELLE LITT OM. HAN VIL OGSÅ SNÅKKE
OM NOEN GAMLE SOLUMSLEKTER.

I TILLEGG KÅN VI RØPE ÅT
HEDERSPRISKOMITEEN HÅR FUNNET EN
VERDIG VINNER ÅV ÅRETS PRIS. HVEM DET
BLE, RØPES PÅ MØTET DENNE KVELDEN.

UTOVER DETTE ER DET SOM VÅNLIG BEVERTNING OG
UTLODNING.

VELKOMMEN!